

I.Ulusal GERONTOLOJİ SEMPOZYUMU

6 MART 2024

ÖZET KİTAPÇIĞI

📍 OMÜ Atatürk Kongre
ve Kültür Merkezi

📄 <https://ugse.omu.edu.tr>

✉ ugse@omu.edu.tr

I. ULUSAL GERONTOLOJİ SEMPOZYUMU ÖZET KİTAPÇIĞI
Samsun 2024

Editör

Dr. Öğr. Üyesi Esra ERDOĞAN

Sayfa Düzeni

Serhat Kaya

ISBN

978-605-5085-40-7

Kitapta yer alan tebliğ özetlerinin tüm sorumluluğu yazarlarına aittir.

**I. ULUSAL
GERONTOLOJİ SEMPOZYUMU
ÖZET KİTAPÇIĞI**

6 Mart 2024
OMÜ Atatürk Kongre ve Kültür Merkezi
SAMSUN

• Semzpozum Başkanı

- ▶ **Dr. Öğr. Üyesi Esra ERDOĞAN**, Ondokuz Mayıs Üniversitesi, Türkiye

• Düzenleme Kurulu

- ▶ **Prof. Dr. Murat TERZİ**, Ondokuz Mayıs Üniversitesi, Türkiye
- ▶ **Prof. Dr. Ercümend ERSANLI**, Ondokuz Mayıs Üniversitesi, Türkiye
- ▶ **Prof. Dr. Hatice KUMCAĞIZ**, Ondokuz Mayıs Üniversitesi, Türkiye
- ▶ **Dr. Öğr. Üyesi Esra ERDOĞAN**, Ondokuz Mayıs Üniversitesi, Türkiye

• Sekreteryaya

- ▶ **Dr. Öğr. Üyesi Aynur ARSLAN**, OMÜ Sağlık Bilimleri Fakültesi
- ▶ **Öğr. Gör. Muhammed AKBAŞ**, OMÜ Sağlık Bilimleri Fakültesi
- ▶ **Öğr. Gör. Furkan ULUSAL**, OMÜ Havza Meslek Yüksek Okulu
- ▶ **Arş. Gör. Dr. İsmail ÇETİN**, OMÜ TTO
- ▶ **Arş. Gör. Emre DEMİRTAŞ**, OMÜ Sağlık Bilimleri Fakültesi
- ▶ **Arş. Gör. Merve İBRAHİMOĞLU**, OMÜ Sağlık Bilimleri Fakültesi
- ▶ **Arş. Gör. Mehmet YAZICI**, OMÜ Eğitim Fakültesi
- ▶ **Serhat KAYA**, OMÜ Grafik Tasarım Birimi

• Bilim Kurulu

► **Prof. Dr. Ayhan BİLGİCİ**, Ondokuz Mayıs Üniversitesi, Türkiye

► **Prof. Dr. Bernd SEEBERGER**, Umit Tirol University, Avusturya

► **Prof. Dr. Ercümend ERSANLI**, Ondokuz Mayıs Üniversitesi, Türkiye

► **Prof. Dr. Gerhard MÜLLER**, Umit Tirol University, Avusturya

► **Prof. Dr. Gülsüm ÇAMUR**, Ondokuz Mayıs Üniversitesi, Türkiye

► **Prof. Dr. Hafiz KHAN**, University of West London, İngiltere

► **Prof. Dr. Hatice KUMCAĞIZ**, Ondokuz Mayıs Üniversitesi, Türkiye

► **Prof. Dr. İlknur AYDIN AVCI**, Ondokuz Mayıs Üniversitesi, Türkiye

► **Prof. Dr. İsmail TUFAN**, Akdeniz Üniversitesi, Türkiye

► **Prof. Dr. Murat TERZİ**, Ondokuz Mayıs Üniversitesi, Türkiye

► **Prof. Dr. Nalan KIZILTAN**, Ondokuz Mayıs Üniversitesi, Türkiye

► **Doç. Dr. Yaşar BARUT**, Ondokuz Mayıs Üniversitesi, Türkiye

► **Dr. Öğr. Üyesi Ali Ekrem AYDIN**, Ondokuz Mayıs Üniversitesi, Türkiye

► **Dr. Öğr. Üyesi Esra ERDOĞAN**, Ondokuz Mayıs Üniversitesi, Türkiye

► **Dr. Öğr. Üyesi Feride ERCAN**, Gazi Üniversitesi, Türkiye

► **Dr. Öğr. Üyesi Gökçe Yağmur GÜNEŞ GENCER**, Akdeniz Üniversitesi, Türkiye

► **Dr. Öğr. Üyesi Sevgi DİNÇ**, Karabük Üniversitesi, Türkiye

► **Dr. Öğr. Üyesi Şengül AKDENİZ**, Akdeniz Üniversitesi, Antalya

Bilimsel Program

6 MART 2024 ÇARŞAMBA

09.00 - 10.00 Saygı Duruşu ve İstiklal Marşı

09.30 - 10.00 Açılış Konuşmaları

10.00 - 10.15 Müzik Dinletisi

10.15 - 10.45 Açılış Konferansı / Gerontoloji ve 60+ Tazelenme Üniversitesi - Prof. Dr. İsmail TUFAN

I. OTURUM: 10.45 - 11.45

SAHA DA GERONTOLOG VE GERİATRİST İŞBİRLİĞİ

Oturum Başkanı: Prof. Dr. Hatice KUMCAĞIZ

10.45 - 11.00 **Geriatri Uzmanın Bakış Açısı**
Dr. Öğr. Üyesi Ali Ekrem AYDIN, Ondokuz Mayıs Üniversitesi Tıp Fakültesi İç Hastalıkları ve Geriatri Uzmanı

11.00 - 11.15 **Özel Bakım Merkezinde Gerontolog Deneyimi**
Gerontolog Fatmagül ŞEN, Akay Narin Özel Bakım Merkezi

11.15 - 11.30 **Kamu da Gerontolog Deneyimi**
Gerontolog Hatice AKBULUT, Samsun Eğitim ve Araştırma Hastanesi

11.30 - 11.45 **Avusturya da Gerontolog Bakış Açısı**
Prof. Dr. Bernd SEEBERGER, Umit Tirol University Gerontolog (Online)

11.45 - 12.00 **Soru - Tartışma**

12.00 - 12.10 **Kahve Arası**

II. OTURUM: 12.10 - 13.10

YAŞLANAN TOPLUM VE YEREL YÖNETİMLER

Oturum Başkanı: EYHGM Şube Müdürü Bülent KARAKUŞ

12.10 - 12.25 **Yaşlılara Yönelik Sosyal Hizmet Politikaları**
Samsun Aile ve Sosyal Hizmetler İl Müdürlüğü Yaşlı Hizmetleri Birim Sorumlusu Oğuz BİRCAN

12.25 - 12.40 **Yerel Yönetimlerde Yaşlı Hizmetleri Süreci: Samsun Örneği**
Samsun Büyükşehir Belediyesi Sosyal Hizmet Daire Başkanı Ömer İdris AKDİN

12.40 - 12.55

Sosyal Hayata Katılım 60+ Tazelenme Üniversitesi Anadolu Kampüsü
Doç. Dr. Emre BİRİNCİ, Eskişehir Anadolu Üniversitesi

12.55 - 13.05

Soru - Tartışma

13.05 - 14.05

Öğle arası

III. OTURUM: 14.05 - 15.05

YAŞLI HAKLARI VE YAŞLI RUH SAĞLIĞI

Oturum Başkanı: Doç. Dr. Yaşar BARUT

14.05 - 14.20

Yaşlılıkta Ruhsal Hastalıklar

Prof. Dr. Ömer BÖKE, Ondokuz Mayıs Üniversitesi Tıp Fakültesi Ruh Sağlığı ve Hastalıkları Anabilim Dalı

14.20 - 14.35

Yaşlı Hakları

Avukat Orhan ÖZ, Samsun Aile ve Sosyal Hizmetler İl Müdürlüğü

14.35 - 14.50

Türkiye'de Gerontolog Mesleğinin Gelişmesi ve Meslek Örgütlenmesi: Uygulamalı ve Akademik Gerontoloji Derneği

Öğr. Gör. Hande KIRIŞIK, Ankara Üniversitesi Haymana MYO Yaşlı Bakımı Programı

14.50 - 15.05

Yaşlı Hakları ve Uluslararası Projeler

Dr. Ayşe AYDIN DOĞMUŞ [KKTC] [Online]

15.05 - 15.20

Soru - Tartışma

15.20 - 15.30

Kahve Arası

IV. OTURUM: 15.30 - 16.30

GERONTOLOJİK DANIŞMANLIK, REHABİLİTASYON VE SOSYAL HİZMET

Oturum Başkanı: Prof. Dr. Ercümen ERSANLI

15.30 - 15.45

Yaşlılarda Egzersiz, Kime, Ne kadar?

Prof. Dr. Gamze ALAYLI, Ondokuz Mayıs Üniversitesi Fiziksel Tıp ve Rehabilitasyon Anabilim Dalı

15.45 - 16.00

Yaşlılık ve Ergonomi

Doç. Dr. Mahmut YARAN, Ondokuz Mayıs Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi Ortez-Protez Anabilim Dalı

16.00 - 16.15

Yaşlılarda Psikolojik Danışma

Prof. Dr. Hatice KUMCAĞIZ, Ondokuz Mayıs Üniversitesi Eğitim Fakültesi Rehberlik ve Psikolojik Danışmanlık Anabilim Dalı

16.15 - 16.30	Gerontolojik Sosyal Hizmet Prof. Dr. Gülsüm ÇAMUR, Ondokuz Mayıs Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi Sosyal Hizmetler Anabilim Dalı
16.30 - 16.45	Yaşlılık Döneminde İşitme Kaybına Yaklaşımlar Dr. Öğr. Üyesi Ali Erman KENT, Ondokuz Mayıs Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi Odyoloji Anabilim Dalı
16.45 - 17.00	Soru - Tartışma
17.00 - 17.30	Kapanış Konuşmaları Prof. Dr. İsmail TUFAN, Dr. Öğr. Üyesi Esra ERDOğAN

İÇİNDEKİLER

Takdim	1
Gerontoloji ve 60+ Tazelenme Üniversitesi	6
Gerontology And 60+ Refreshing Universities.....	7
Başarılı Yaşlanma İçin Sürdürülebilir Yaklaşımlarda Sahada Gerontolog Ve Geriatrist İşbirliği: Geriatri Uzmanı Bakış Açısı	8
Gerontologist And Geriatrician Collaboration In The Field In Sustainable Approaches For Successful Aging: Geriatrician Perspective	9
Özel Bakım Merkezinde Gerontolog Deneyimi.....	10
Gerontologist Experience In Special Care Center	11
Yaşlılarda Psikolojik Danışma	12
Psychological Counseling For The Elderly.....	13
Social Psychological Perspectives On Old Age	14
Yaşlı Hakları ve Uluslararası Projeler.....	17
Elderly Rights And International Projects.....	18
Türkiye’de Gerontolog Mesleğinin Gelişmesi Ve Meslek Örgütlenmesi: Uygulamalı Ve Akademik Gerontoloji Derneği	19
Development And Professional Organization Of The Gerontologist Profession In Türkiye: Applied And Academic Gerontology Association	20
Yaşlılıkta Ruhsal Hastalıklar.....	21
Mental Illnesses In Old Age	22
Kamuda Gerontolog Deneyimi	23
Gerontologist Experience In Public Sector	24
Yaşlılık Döneminde İşitme Kaybına Yaklaşımlar	25
Approaches To Hearing Loss In Old Age	26
Gerontolojik Sosyal Hizmet	27
Gerontological Social Work	28
Yaşlılarda Egzersiz: Kime, Ne Kadar?.....	29
Exercise For Older Adults: To Whom, How Much?.....	30
Yerel Yönetimlerde Yaşlı Hizmetleri Süreci: Samsun Büyükşehir Belediyesi Örneği Process Of Elderly Services In Local Governments: Example Of Samsun Metropolitan Municipality	31 32
Sosyal Hayata Katılım Ve 60+Tazelenme Üniversitesi Anadolu Kampüsü	33
Participation In Social Life And 60+Refresh University Anadolu Campus.....	34
Geriatride Ergoterapi.....	35
Occupational Therapy In Geriatrics	36
Yaşlı Hakları Ve Yasal Düzenlemeler	37
Elderly Rights And Legal Regulations	38
Yaşlı Bireylere Yönelik Sosyal Hizmet Politikaları	39
Social Service Policies For Elderly People	40
Sempozyum Anket Cevapları	41

TAKDİM

Değerli katılımcılar,

Türkiye, yaşlı nüfusun artmasıyla birlikte gerontoloji ve geriatri alanları da son yıllarda hızlı bir şekilde gelişmeye başlamıştır. Bu gelişmeler doğrultusunda, ülkemizde yaşlıların ihtiyaçlarının daha iyi karşılanması için birçok çalışma yürütülmektedir. Yaşlı nüfus artış hızına paralel olarak yaşlılık ve yaşlı sağlığı konularında farkındalık yaratmak amacıyla tüm dünyada bu konuda çalışmalar yapılmaktadır.

Bu sempozyumun düzenlenme amacı, aktif ve sağlıklı yaşlanma için uzun vadede neler yapılacağı noktasında çözüm yollarına odaklanmaktır.

Yaşlanma ve yaşlılık kavramı sağlıktan eğitime kadar pek çok alanı ilgilendiren dinamik bir süreçtir. Ondokuz Mayıs Üniversitesi'nin ev sahipliğinde 6 Mart 2024 tarihinde Samsun'da düzenlenecek olan "1. Ulusal Gerontoloji Sempozyumu" kapsamında hem yaşlanma ve yaşlılık algısı hem de Gerontoloji biliminin bu süreçteki etkisi değerlendirmektir. Sempozyumun temel amacı, yaşlanma sürecini disiplinler arası bakış açısıyla ele almak ve üniversite, eğitimci ve bilim insanlarının yanı sıra yaşlılık ile ilgili çalışma yapan birimleri bir araya getirmek ve ortak çalışmalar üretmektir.

Sempozyuma tebliğleriyle katkı sunan akademisyenlere, destek veren kurum ve kişilere, düzenleme kuruluna teşekkür eder, başarılarının devamını dilerim.

*Ondokuz Mayıs Üniversite Rektörü
Prof. Dr. Yavuz Ünal*

Değerli Katılımcılar,

Yaşlanma insanoğlunun var olduğu günden bugüne kadar üzerinde en çok düşündüğü, araştırma yaptığı, türlü çareler aradığı ama bir türlü engelleyemediği gerçektir. Dünya’da yaşlı nüfusunun artması ülkelerin yaşlı nüfusuna ilişkin durumları sorgulamalarına neden olmuştur. Buna bağlı olarak yaşlanma, her boyutuyla bilimsel araştırmalara konu olmaktadır.

Dünyadaki çoğu ülke gibi, Türkiye de giderek yaşlanmaktadır. Yaşlı, yaşlılık ve yaşlanma sürecine ilişkin değişimlerin bilimsel perspektifle, kanıta dayalı olarak ele alınmasının önemi gün geçtikçe artmaktadır. Tüm bunları konu eden Gerontoloji Biliminin gelişmesi, bu alanda öğrenim gören öğrencilerin bilimsel donanımları ve mesleki gelişimleri ile paralellik göstermektedir.

Gerontoloji, yaşlılık sürecini inceleyen, yaşlanma ile ilgili fiziksel, psikolojik, sosyal ve kültürel değişimleri anlamaya çalışan bir bilim dalıdır. Bu disiplin, yaşlılıkla ilgili konuları araştırma, anlama ve yaşlı bireylerin yaşamlarını iyileştirmeye yönelik bilgi üretme amacını taşır. Gerontoloji, genellikle multidisipliner bir yaklaşım benimser, yani birçok farklı bilim dalından gelen araştırmacılar ve uzmanlar bir araya gelmektedir. Tüm bu etkileşimi sunmak adına Ondokuz Mayıs Üniversitesi’nin ev sahipliğinde planlanan “1. Ulusal Gerontoloji Sempozyumu”nu duyurmaktan mutluluk duyarız.

*Dr. Öğr. Üyesi Esra Erdoğan
Sempozyum Başkanı*

I. ULUSAL GERONTOLOJİ SEMPOZYUMU ÖZETLERİ

Gerontoloji ve 60+ Tazelenme Üniversitesi

İsmail TUFAN

Prof. Dr., Akdeniz Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Fakültesi

itufan@akdeniz.edu.tr, Orcid:0000-0002-7185-7373

ÖZET

Yaşam süresinin uzaması ve buna ek olarak nüfusumuzda yaşlıların çoğalması, yaşlanma ve yaşlılık üzerine bilgilerimizin artırılması gerektiğine işaret etmektedir. "Gerontoloji, yaşlanma ve yaşlılığın bedensel, psikik, sosyal, tarihsel ve kültürel yönlerinin tarifi, açıklaması ve modifikasyonu ile ilgilenmektedir. Yaşlanma açısından önemli ve yaşlılığı yapılandıran çevreler ve sosyal kurumlar da buna dâhildir." (Baltes, Baltes 1992, s.8). Gerontolojinin güncel amaç ve hedefleri, yaşlanma sürecinde normatif değişimlerin ve yaşlılıkta normatif durumların belirlenmesinden ziyade, bireysel ve bireyler arası değişkenliğin tarifi ve açıklamasını kapsamaktadır. 60+Tazelenme Üniversitesi alanda gerçekleştirilen gerontolojik uygulama modeli olarak hem yaşlanma ve yaşlılığın güncel sosyal ve kültürel, bedensel ve psikik beklentilerine uygun bir cevaptır hem de gerontolojik bilgi ve tecrübelerin farklı bilimsel disiplinler arasında transferini ve çoğaltımını sağlayan gerontolojik teorilere dayanan bir girişim olarak da güncel toplumsal, bilimsel ve sosyal politik ihtiyaçları dikkate almaktadır. Toplumsal kalkınmayı desteklemesi, bilimsel gelişmeye katkısı, sosyoekonomik gelişmelerle bağlantıları ile toplumda etik ve ahlaki değerlerin korunması ve "yaşlıya saygı" geleneğimizin devamı açısından yapacağı katkılarıyla, Tazelenme Üniversitesi dikkate değer bir yetişkin eğitimi modelidir. Ömür boyu öğrenme modeline dayanan eğitim sistemine teorik ve pratik boyutlar ekleyerek, 60 yaş ve üzeri yetişkinlerin mevcut bedensel, psikik ve sosyal yeterliliklerini korumalarına ve yenilerini kazanmalarına katkı sağlamakla kalmayıp, aynı zamanda aktif yaşlanma modeline dayanan zihinsel ve bedensel aktifliğin toplumda algılanmasına yardımcı olmaktadır. Bu modelin bilimler arası iş birliğini destekleyen nitelik taşımakta oluşu, bilimsel gelişmeye yapacağı katkıların yanı sıra, yaşlılıkta bağımsızlığın korunmasına da katkı sağlayacaktır. 60+Tazelenme Üniversitesinin toplumsal etkileri ve katkıları, yaşlı bireylerin aktif bir şekilde topluma katılımını teşvik etme ve yaşam kalitelerini artırma açısından önemlidir. Bu üniversite, yaşlıların bilgi ve deneyimlerini paylaşmalarını teşvik ederek toplumda bir bilgi ve kültür kaynağı haline gelme niteliği taşıyabilmektedir. Ayrıca katılımcıların sosyal bağlarını güçlendirmesi ve yaşam kalitelerini artırması da önemli bir etki olarak değerlendirilmelidir.

Anahtar Kelimeler: Yaşlılık, Gerontoloji, 60+Tazelenme Üniversitesi.

Gerontology And 60+ Refreshing Universities

ABSTRACT

The extension of life expectancy, coupled with the increasing population of elderly individuals, highlights the necessity of enhancing our knowledge on aging and old age. "Gerontology is concerned with the description, explanation and modification of the physical, mental, social, historical and cultural aspects of aging and old age. This includes the environments and social institutions that are important for aging and that structure old age." (Baltes, Baltes 1992, p.8). The current aims and objectives of gerontology include the description and explanation of individual and interpersonal variability, rather than the determination of normative changes in the aging process and normative states in old age. The 60+ Refreshment University serves as a gerontological practice model that not only aligns with the current social, cultural, physical, and psychological expectations of aging and old age but also addresses contemporary societal, scientific, and social policy needs as an initiative based on gerontological theories facilitating the transfer and augmentation of gerontological knowledge and experiences across different scientific disciplines. Refreshment University is a remarkable adult education model with its support for social development, its contribution to scientific development, its connections with socio-economic developments, the protection of ethical and moral values in society and the continuation of our tradition of "respect for the elderly". By adding theoretical and practical dimensions to the education system based on the lifelong learning model, it not only facilitates the preservation of existing physical, psychological and social competencies of adults aged 60 and over as well as acquisition of new ones, but also helps to perceive mental and physical activity based on the active aging model in society. The interdisciplinary nature of this model, supporting collaboration across sciences, will contribute not only to scientific advancement but also to preserving independence in old age. The social impacts and contributions of the 60+Refreshment University are important in terms of encouraging the active participation of older individuals in society and improving their quality of life. This university has the potential to become a source of knowledge and culture within society by encouraging the sharing of knowledge and experiences among the elderly. Furthermore, the strengthening of participants' social bonds and the enhancement of their quality of life should also be considered as significant impacts.

Keywords: *Old Age, Gerontology, 60+Rejuvenation University.*

Başarılı Yaşlanma İçin Sürdürülebilir Yaklaşımlarda Sahada Gerontolog Ve Geriatrist İşbirliği: Geriatri Uzmanı Bakış Açısı

Ali Ekrem AYDIN

Dr. Öğr. Üyesi, Ondokuz Mayıs Üniversitesi, Tıp Fakültesi,

İç Hastalıkları Anabilim Dalı

aliekremaaydin@omu.edu.tr, Orcid: 0000-0003-0182-2850

ÖZET

Başarılı yaşlanma (BY), ileri yaş dönemine herhangi bir dizabilite olmadan, olabildiğince yüksek fiziksel ve psikolojik işlevsellik ile erişmek ve hayata aktif bir katılımı sürdürmek olarak kabul edilmektedir. Yeni yapılan BY tanımlamalarında ise ayrıca kronik hastalıkların yönetiminin üstesinde gelme ve ileri yaş dönemine iyi bir adaptasyona ve dayanıklılığın artırılmasına da vurgu yapılmaktadır ki bu tanımlar gerçek yaşam verileri ile önceki tanımlara nazaran daha örtüşmektedir. BY uygulamaları geriatri pratiğinde koruyucu ve tedavi edici hekimlik uygulamalarında öncelikli yerini almayı tartışmasız hak etmektedir. BY için holistik (bütüncül) bir yaklaşım kaçınılmazdır. Yaşlı yetişkinlerin sağlığı ve tedavisinde uzmanlaşmış tıp doktorları olan geriatristler ile yaşlanmanın geniş perspektifine sosyal, psikolojik, ekonomik de yaklaşabilen, yaşlı bireylerin refahını artırmak ve yaşlanan nüfusla ilişkili zorlukları ele almak için politikalar, programlar ve müdahaleler geliştirebilen gerontologların işbirliği yapmasının BY sürecinin başarısı adına bir sinerji yaratmasını beklemek şaşırtıcı görünmemektedir. Bu işbirliği çeşitli şekillerde olabilir: BY ile ilişkili belirleyicilerin tespiti ve bunların pratik uygulamalara adaptasyonu için çalışmaların yapılması; tıbbi uzmanlığı sağlığın sosyal belirleyicileri ve yaşam kalitesine ilişkin kavramlarla birleştirerek, kişiselleştirilmiş bakım planlarına rehberlik eden bütüncül değerlendirme çerçevelerinin oluşturulması; yaşlı yetişkinlerin çeşitli ihtiyaçlarını karşılayan multidisipliner müdahalelerin tasarlanması ve uygulanması; yaşlı dostu politikaların savunuculuğunun yapılması gibi. BY poliklinikleri bu işbirliğinin somut bir çıktısı olarak hayata geçmelidir. Poliklinik düzeyinde kronik hastalıkların yönetimi ve akut bakım için düşünüldüğünde de geriatri uzmanı bütüncül yaklaşımı icra edebilmek için hastanın sosyal, ekonomik ve psikolojik ihtiyaçları hakkında gerontoloğun bakış açısından faydalanabilir. Keza hastanın gerontolog tarafından geriatri uzmanının belirlediği tıbbi tedavi planlarına dair bilgilendirilmesi, farmakolojik olmayan yaklaşımlara da motive edilmesi hastanın tedavi uyumunu artırarak klinik sonuçların iyileştirilmesine yardımcı olabilir. Gerontologlar hastanın yanı sıra bakım verenin eğitimine ve karşılaştığı zorlukları aşması adına da danışmanlıkta bulunabilir. Böylece bir yaşlının mikro ve makro çevresi de sürece dâhil edilerek olumlu sonuçlar elde etme şansı artırılabilir. Yaşlanmanın farklı boyutlarına hâkim iki ekolün ortak bir dil konuşabiliyor olması da geriatrist ve gerontoloğun bu yolculuğunda muhtemelen temel avantajdır.

Anahtar Kelimeler: Başarılı Yaşlanma, Geriatrist, Geriatri Uzmanı, Gerontolog, İşbirliği

Gerontologist And Geriatrician Collaboration In The Field In Sustainable Approaches For Successful Aging: Geriatrician Perspective

ABSTRACT

Successful aging (SA) is defined as reaching old age without any disability, with as high physical and psychological functioning as possible, and maintaining an active participation in life. Newer definitions of SA also emphasize coping with managing chronic diseases and good adaptation and resilience in old age, which are more aligned with real-life data than previous definitions. SA practices deserve to be prioritized in preventive and curative medicine practices in geriatric practice. A holistic approach is inevitable for SA. It is not surprising that the collaboration between geriatricians, who are medical doctors specializing in the health and treatment of older adults, and gerontologists, who can approach the broad perspective of aging from a social, psychological, and economic perspective, and who can develop policies, programs, and interventions to improve the well-being of older adults and address the challenges associated with the aging population, will create a synergy for the success of the SA process. This collaboration can take several forms: identifying the determinants related to SA and working to adapt them to practical applications; combining medical expertise with concepts related to social determinants of health and quality of life to create holistic assessment frameworks that guide individualized care plans; designing and implementing multidisciplinary interventions that meet the diverse needs of older adults; advocating for age-friendly policies. SA outpatient clinics should be implemented as a concrete output of this collaboration. When considered for managing chronic diseases and acute care at the outpatient clinic level, the geriatrician can benefit from the gerontologist's perspective on the patient's social, economic, and psychological needs to perform a holistic approach. Likewise, informing the patient by the gerontologist about the medical treatment plans determined by the geriatrician and motivating them to non-pharmacological approaches can help improve clinical outcomes by increasing patient compliance with treatment. In addition to the patient, gerontologists can also provide counseling for the caregiver's education and to overcome caregiver burden. Thus, an older adult's micro and macro environment can be included in the process, increasing the chances of achieving positive results. The main advantage in this journey of geriatricians and gerontologists is that the two schools of thought command different aspects of aging and can speak a common language.

Keywords: Successful Aging, Geriatrician, Gerontologist, Collaboration

Özel Bakım Merkezinde Gerontolog Deneyimi

Fatmagül ŞEN

Gerontolog, Özel Akay Narin Özel Bakım Merkezi

Fatmagul0055@gmail.com

ÖZET

2050 yılı itibariyle dünya nüfusunda her 6 kişiden 1'inin 65 yaş ve üzerinde olacağı tahmin edilmektedir. Bu öngörüden yola çıkıldığında hızla yaşlanan bir dünya profili ile karşılaşmaktayız. Türkiye'de yaşlanma hızı bir 'tsunami' etkisi yapacak düzeyde kitleler halinde gerçekleşmektedir. Sosyal güvenlik sisteminin de bu beklentiyi karşılayabilir durumda olması gerekmektedir (Tufan, 2007). Yaşlanan bireylere kamu kurumlarında ve özel sektörde bakım hizmeti sunulmaktadır. Bakım hizmetlerinde kamu kuruluşlarının yeterli kalmadığı noktada özel sektörde bakım hizmetlerine talep artmıştır.

Yaşlanan bireylerin başarılı ve aktif yaşlanmasında önemli rol oynayacak meslek grubu olan gerontologların önemi de artmaktadır. Özel sektörde ve kamuda aktif olarak görev alan gerontologların yaşlıya yaklaşımı, aldıkları eğitim ve bilgi donanımı ile fark yaratmaktadır. Göz ardı edilemeyecek sayıya ulaşan özel bakım merkezlerinde gerontologlar; hizmet alan bireylere profesyonel bir bakım hizmeti sunulması noktasında önemli konumdadır. Kapsamlı gerontolojik değerlendirme ile hizmet alacak bireyin genel sağlık durumu, kullandığı ilaçları, fonksiyonel durumu, yakınlarının talep ve önerileri, aile yaşantısı, geçmiş yaşantısının nasıl olduğu gibi durumlar değerlendirmeye alınarak hizmet alan bireylere en başarılı hizmet sunulması sağlanmaktadır. Gerontolojik bakış açısı ile özel sektörde bakım hizmetleri kalitesi artmaktadır. Artan hizmet kalitesi memnuniyeti beraberinde getirmektedir. Gerontologlar farklı meslek grupları arasında köprü görevi görmekte ve koordinasyonun sağlayarak multidisipliner bir çalışma ortamı olmasına yardımcı olmaktadır.

Anahtar Kelimeler: Gerontolog, Gerontoloji, Özel Bakım Merkezi, Kapsamlı Gerontolojik Değerlendirme.

Gerontologist Experience In Special Care Center

ABSTRACT

It is estimated that by 2050, 1 in every 6 people in the world's population will be 65 years of age or older (UN, 2001). Accordingly, we are faced with a rapidly aging world profile. The rate of aging in Turkey is at a level that will have a tsunami effect. The social security system must also be able to meet this expectation (Tufan,2007). Care services are provided to aging individuals in public institutions and the private sector. At the point where public institutions are not sufficient in care services, the demand for care services in the private sector has increased. The importance of gerontologists, a professional group that will play an important role in the successful and active aging of aging individuals, is also increasing. It makes a difference with its special performance and the approach of gerontologists who are actively involved in the public sector to the elderly, its presentation, training and the information equipment. Gerontologists; it's in an important position in providing professional care services to individuals receiving service. With a comprehensive evaluation, the general health status of the individual who will receive service, the medications she uses, her family life and how she is are evaluated. This attention from gerontologists increases the quality of care gerontologists serve as a bridge between different professional groups and also ensures a multidisciplinary working environment.

Keywords: Gerontologist, Gerontology, Special Care Center, Comprehensive Gerontological Assessment.

Yaşlılarda Psikolojik Danışma

Hatice KUMCAĞIZ

Prof. Dr., Ondokuz Mayıs Üniversitesi, Eğitim Fakültesi, Eğitim Bilimleri Bölümü
haticek@omu.edu.tr, Orcid:0000-0002-0165-3535

ÖZET

Yaşlı bireylerin psikolojik ihtiyaçları ve sorunları genellikle yaşlılık sürecindeki fiziksel, sosyal ve duygusal değişimlerle ilişkilidir. Toplumdan uzak kalan yaşlılar için önemli bir sağlık sorunu yalnızlık ve depresyondur. Aynı zamanda psikolojik desteğin olmaması, kronik hastalıkların varlığı, aile içi çatışmalar da yaşlı yetişkinlerde ruhsal sorunların gelişmesine neden olan faktörlerdendir.

Yaşlılık sürecinde deneyimlenen 'Emeklilik', gönüllü olsun ya da olmasın, çoğu yaşlı yetişkinin hayatında önemli bir dönüm noktasıdır. Emeklilik, bireyin yaşamında bir "kriz" olarak ifade edilebilir. Yaşlı yetişkinlerin 'Emeklilik yılları', yaşamları boyunca çalışan kişiler için olduğu kadar çalışmayan eşleri için de önemlidir. Bireyde sorunlar oluşmadan önce bireylerin farkındalıklarını arttırmaya yönelik gerçekleştirilen danışmanlık uygulamaları, önleyici nitelikteki terapi yaklaşımlarıdır. Bireyde sorunlar oluştuğundan sonraki terapi yaklaşımları ise genellikle iyileştirici ve palyatif uygulamalardır.

Danışmanlar, danışma sürecinde danışanlarına saygılı davranmalı, etkili dinleme ve gözlem için çaba sarf etmeli ve empati kurmalıdır. Danışmanlık sürecinde yaşlı yetişkinlerin danışmanlık süreci ile ilgili amaçlarını ifade etmesi sağlanmalıdır. Psikolojik danışma sürecinde yaşlı yetişkinler ile etkili iletişim, terapötik iyileşme sürecinin önemli bir parçasıdır. Etkili iletişim öğrenebilen bir beceridir. Etkili iletişim tekniklerini öğrenmek - ve kullanmak - yaşlı danışanlar ile daha tatmin edici ilişkiler kurulmasına ve danışma uygulamalarını yönetmede daha da yetenekli olunmasına yardımcı olabilir. Bu kapsamda danışma uygulamalarında danışmanların yaşlı yetişkin danışanlar ile iletişim kurarken dikkate etmeleri gereken terapötik beceriler arasında; danışana adı ile hitap edilmesi, saygı gösterilmesi, hızlı konuşulmaması, danışma ortamı danışanların kendilerini rahat hissetmelerine uygun olması, danışana empati gösterilmesi, kullanılan terminolojiye dikkat edilmesi yer almaktadır.

Yaşlı yetişkinlerde kullanılan terapiler arasında; Anımsama terapisi ve yaşam incelemesi, bibliyoterapi, evcil hayvan terapisi, dans ve müzik terapisi, bahçe bitkileri terapisi yer almaktadır.

Anahtar Kelimeler: Yaşlı Birey, Yaşlı Bireye Psikolojik Danışma.

Psychological Counseling For The Elderly

ABSTRACT

The psychological needs and problems of elderly individuals are generally related to the physical, social and emotional changes during the aging process. An important health problem for elderly people who are away from society is loneliness and depression. At the same time, lack of psychological support, presence of chronic diseases, and family conflicts are among the factors that cause the development of mental problems in older adults.

'Retirement' experienced during old age is an important turning point in the lives of most older adults, whether voluntary or not. Retirement can be described as a "crisis" in an individual's life. Older adults' 'Retirement years' are important for those who have worked throughout their lives, as well as for their non-working spouses. Counseling practices aimed at increasing the awareness of individuals before problems occur in the individual are preventive therapy approaches. Therapeutic approaches after problems occur in the individual are generally curative and palliative practices.

Counselors should treat their clients with respect during the counseling process, strive for effective listening and observation, and empathize. During the counseling process, older adults should be enabled to express their goals for the counseling process. Effective communication with older adults during counseling is an important part of the therapeutic recovery process. Effective communication is a skill that can be learned. Learning – and using – effective communication techniques can help build more satisfying relationships with older clients and become even more skilled at managing counseling practices. In this context, among the therapeutic skills that counselors should consider when communicating with older adult clients in counseling practices: Addressing the client by name, showing respect, not speaking quickly, ensuring that the counseling environment is suitable for clients to feel comfortable, showing empathy towards the client, and paying attention to the terminology used.

Therapies used in older adults include; Reminiscence therapy and life review, bibliotherapy, pet therapy, dance and music therapy, horticultural therapy are included.

Keywords: Elderly Individual, Psychological Counseling to The elderly Individual.

Social Psychological Perspectives On Old Age

Bernd SEEBERGER

Prof. Dr., University of UMIT-Tyrol, Department for Nursing Science

and Gerontology,

bernd.seeberger@t-online.de

ABSTRACT

In Western Europe we have been talking about systematic gerontology since the early 1970s. However, aging research is still uncharted territory. At the same time, there is hardly any other research field that is handled by so many individual disciplines. In order to show aging in its multidimensionality (health, cognition, interests, etc.) and multidirectionality (different procedural paths in the aging process), we today distinguish between the following disciplines: biomedical aging research, psycho-gerontology, social and economic gerontology, geriatrics, etc field of geriatric medicine, geragogy, the study of learning processes in older people; Recently we have been talking about cultural gerontology. The importance of culture and cultural conditions for the aging process has so far been little researched in gerontology. A multi- and interdisciplinary approach is required in order to provide a comprehensive answer to the questions of aging that corresponds to people's lifestyles.

Gerontology therefore sees itself as an interdisciplinary research field. To this end, she has developed various theoretical approaches, some of which overlap. The activity model: active for as long as possible, remaining active with a free choice of tasks, no "retirement" (a bad word for gerontologists). The opportunity model: explore the possibilities of age and decide accordingly. The competency model: acquire additional skills adapted to your age. The resource model: preservation and promotion of physical and mental resources. These positively oriented models are based on the development potential of older people.

The connections between gerontology and other scientific fields such as theology, psychotherapy or architecture have rarely been dealt with intensively, and the scientific statements about them are mostly rudimentary. With his topic, the author wants to make an initial contribution to overcoming this desideratum. We must develop gerontology, which is ultimately just a descriptive gerontology, into an explanatory and reasoned gerontology if we want to provide a helpful answer to the behavior of old age. The problems highlighted in the rest of the text are closely related to each other and this is typical of problems and life situations in old age. The task of gerontology cannot be to study the life situations of older people Improving people is the task of applied social policy, social work or the task and implementation of trained gerontologists in care management and care management with and for older people.

In addition to a youth culture, there is a need for an age culture that takes demographic change into account. Age cannot only be seen from a medical or social perspective, because the assessment and appreciation of age depend significantly on cultural attributions and judgments. The core of a modern aging culture means: promoting the development of a person's personality throughout their life. Age culture means something different in different age phases (autonomous, fragile and curative age). The different age cultures – each in their own right – make valuable contributions to shaping life in later years. Today the focus is on the individual's level of independence and their social relationships. The aim of the practice of today's aging culture can be summarized as follows: promoting independence through prevention and education.

1. We want a successful or fulfilling life in old age. But not everyone grows old as positively as gerontologists often say. Aging and old people can be disgusting, hurtful and even evil.

2. There are no perfect solutions when dealing with older people and setting up care systems. We also need family, close friends or neighbors; because aging takes place in the community, in the city district and older people move within a short distance of around 20 km.

3. In Western Europe, I notice that the willingness within the family to look after and support someone in the family is increasingly decreasing - and this in countries with a Christian culture. I notice similar tendencies in Turkey - and this in a country with a written Islamic ethic.

4. In the future, we will need care communities for social aging as entire nations age. To do this, we need gerontologists who can generate and organize social energies.

5. We need more social psychological approaches and findings for a gerontology of the future if we want to have an interpretation or answer for solutions to the current symptoms of aging.

6. I would like to briefly address some contemporary phenomena:

- Loneliness and isolation in old age: -

The basic needs of every human being include connection with other people, their lives and experiences and the maintenance of close relationships. However, if the social network or interaction does not correspond to one's own ideas of security and belonging, feelings of loneliness and isolation can arise. They have a direct influence on the health, well-being and life satisfaction of those affected.

- Old age poverty (or poverty among old people) manifests itself in two ways, both as financial as well as social and emotional impoverishment.

- Care and support for relatives in the family.

7. I would like to briefly familiarize you with the concept of unavailability; the word was coined by Kant. It is the intangible things that are important in life, such

as recognition, affection, understanding, good friends, help and support or time. Things that cannot be purchased with money and are not available to order. They are things that need to grow; that you can develop or build with other people.

8. Using the example of caring relatives, the social psychological question arises: Why does this particular person feel obliged to care for or look after their father or mother and not the other sister who may even live nearby?

Give and Take: Invisible family ties (bonds) and family loyalties

In the context of multi-generational families, research focused on parent-child relationships because they have the highest emotional solidarity. Due to the short time, I cannot go into individual findings at this time. It was noticeable that the parents are closer to their children than the other way around. However, cumulatively, 75 percent of the children felt at least connected to their parents. However, they attach great importance to their autonomy and individualization.

Parents are well aware of their children's desire for autonomy. On the one hand, the parents want to enable their children to individualize their lives, and on the other hand, they want to maintain the relationship and the bond. But the parents themselves also strive to maintain their autonomy, especially in the second half of life. This is particularly evident in the increasing fear of losing independence in old age. The parents are afraid of becoming dependent on their children and don't know what will happen then.

Age is closely related to a "dealing with finding meaning and identity"

The most significant processes and events can be explained through the concepts of invisible loyalties - and the invisible accounting – be made clear. Social psychology works assumes that people keep an internal book. Keep in this book people determine what bad and bad things they hear from other people who are close to them Have experienced or received good things and at the same time what they have done to them given or done to people. So it's about the relationship between give and take. These experiences are saved on an internal account compared and offset, so to speak.

If this account is balanced, feel people feel free and are in touch with other people close to them pure. This account becomes imbalanced and people feel like loser. This is usually accompanied by feelings such as anger, frustration, despair and even revenge.

Keywords: Gerontology, Social Psychological

Yaşlı Hakları ve Uluslararası Projeler

Ayşe AYDINDOĞMUŞ

Dr, Sağlık Bilimleri Fakültesi Hemşirelik Bölümü, ayseayndogmus@outlook.com

Orcid: 0000-0003-2060-2757

ÖZET

Dünya Sağlık Örgütü, hızla yaşlanan nüfus nedeniyle, 60 yaş ve üzeri bireylerin sayısının 5 yaş altı çocukların sayısını geçtiğini bildirmiş olmakla birlikte, 2050 yılına kadar yaşlı nüfus oranının neredeyse 2 kat artarak % 12'den % 22'ye çıkacağını öngörmektedir. Bileşmiş Milletler genel kurulu, 2021-2030 yılları arasında Sağlıklı Yaşlanma On Yılı ilan etmiş, bu bağlamda sivil toplum örgütleri, çeşitli kuruluşlar, akademi ve medyayı küresel değişiklik için işbirliği yapmaya teşvik etmektedir. Bu veriler, yaşlılarla ilgili uluslararası projelerin önemini göstermektedir.

Uluslararası projelerin incelenmesi, çeşitli ülkelerde yapılan çalışmaları tanıyarak, yaşlı bakıma dair sistemlerinin karşılaştırılması ve Türkiye'de yapılan çalışmalara dair perspektif sağlaması için önem arz etmektedir. Bu çalışmada Kuzey Kıbrıs'ta gerçekleştirilen Yaşlı Hakları Hareketi isimli uluslararası bir proje açıklanmış olup, Güney Kıbrıs ve Türkiye'de bakım merkezi hizmetlerine ve yasal konulara dair örnekler verilmiştir. Proje kapsamında değerlendirilmiş olan, bakım merkezlerinde bakım ve insan kaynaklarının yönetimi, sosyal politikalar, girişimcilik ve yatırım teşviklerinin önemi, bakım personeli ve hizmet kalitesinin yönetimi, kronik ruhsal hastalığa sahip olup bakımevinde yaşayan bireylerin durumu ve kalite standartlarına dair bilgiler aktarılmıştır

Sonuç olarak, yaşlı bakımında kalite standartlarının uygulanması yasaların varlığı ve sağlık meslek mensuplarının güç birliğiyle ilişkilidir. Türkiye'de var olan mevzuat kalite standartlarını sağlasa da geliştirilmesi gerekmektedir. Eğitim kalitesinin artırılmasına dair çalışmaların yapılması, psikiyatri hemşirelerinin bakım merkezlerinde yaşayan bireylere dair çalışmalar yapmaları, bakım sigortasının hayata geçirilmesinin önemli olduğu düşünülmektedir. Sağlık meslek mensuplarının multidisipliner projeler geliştirmeleri ve uygulama alanına aktarmaları önemlidir.

Anahtar Kelimeler: Yaşlı Hakları, Yaşlı Bakımı, Uluslararası Projeler, Bakım Merkezleri, Kalite Standartları.

Elderly Rights And International Projects

ABSTRACT

The World Health Organization has reported that due to rapidly aging populations, the number of individuals aged 60 and over has surpassed the number of children under 5, and it predicts that by 2050, the proportion of elderly population will nearly double from 12% to 22%. The United Nations General Assembly has declared the years 2021-2030 as the Decade of Healthy Ageing, aiming to encourage collaboration among civil society organizations, various institutions, academia, and media for global change. These data reveal the importance of international projects for the elderly.

Examining international projects is important in order to recognize the studies carried out in various countries, to compare the systems of elderly care and to provide perspective on the studies carried out in Turkey. This study presents an international project named the Elderly Rights Movement conducted in Northern Cyprus, along with examples related to care center services and legal issues in South Cyprus and Turkey. Information regarding the management of care and human resources in evaluated care centers, social policies, the importance of entrepreneurship and investment incentives, management of service quality of care staff, the status of individuals with chronic mental illness residing in care homes, and quality standards have been provided within the scope of the Project.

The implementation of quality standards in elderly care is closely related to the existence of laws and the collaboration of healthcare professionals. Although the existing legislation in Turkey provides quality standards, it needs to be improved. It has been evaluated that efforts should be made to improve the quality of education, psychiatric nurses should conduct studies on individuals residing in care centers, and care insurance should be implemented. Healthcare professionals need to develop multidisciplinary projects and implement them in practice.

Keywords: *Elderly Rights, Elderly Care, International Projects, Care Centers, Quality Standards.*

Türkiye’de Gerontolog Mesleğinin Gelişmesi Ve Meslek Örgütlenmesi: Uygulamalı Ve Akademik Gerontoloji Derneği

Hande KIRIŞIK* Murat AKTUĞ**

*Öğr. Gör., Ankara Üniversitesi Haymana MYO Yaşlı Bakımı Programı,
handekirisik@hotmail.com, Orcid: 0000-0002-2395-7855

**Uzman Gerontolog, UYAGDER Başkanı,
gr.kendalmurat@gmail.com, Orcid: 0000-0003-3615-0513

ÖZET

Nüfusun yaşlanması tüm toplumları ilgilendiren bir olgudur. Türkiye’nin yaşlı nüfusunun hızla artmaya devam etmesi (TÜİK, 2023) ve OECD ülkeleri arasında en hızlı yaşlanan ikinci ülke olacağı beklentisi (AARP International, 2024) Türkiye’de yaşlılık ve yaşlanma alanında araştırmalar yapılması, politika ve hizmet sunumunun geliştirilmesi konularında çalışmaların artırılmasına neden olmuştur. Bu kapsamda Türkiye’de ilk kez 2006 yılında Akdeniz Üniversitesi bünyesinde gerontoloji bölümü kurulmuştur. Gerontoloji bölümünün ilk öğrencilerinin 2013 yılında mezun olmasının ardından gerontologlar sahada görev almaya başlamışlardır. Gerontologlar kamuya ilk kez 2019 yılında Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı bünyesinde atanmışlardır. Sağlık Bakanlığı bünyesinde ise ilk atama 2023 yılında yapılmıştır. Mezun sayısının artması ile birlikte gerontologlar, özel sektör, kamu sektörü, yerel yönetimler ve danışmanlık hizmetleri gibi alanlarda kendilerine yer bulmuşlardır.

Mesleki örgütlenme ve yayın organları bir mesleğin gelişebilmesi için gerekli ve önemlidir. Bu kapsamda, gerontologların mesleki gelişmelerine katkıda bulunmak amacıyla 2023 yılında Uygulamalı ve Akademik Gerontoloji Derneği (UYAGDER) kurulmuştur. Derneğin ana hedefleri; gerontologların mesleki gelişmelerine katkıda bulunmak üzere uygulamalı ve/veya bilimsel eğitimler düzenlemek, gerontolog mesleği üyelerinin özlük ve mesleki haklarını korumak, savunmak ve geliştirmek, toplum yararına projeler geliştirmek, uygulamak ve ilgili diğer kuruluşlarla işbirliği yapmak olarak ifade edilebilir. UYAGDER, belirlenen hedefler doğrultusunda çalışmalar sürdürmeye devam etmektedir.

Mesleki örgütlerin hedeflerini gerçekleştirebilmeleri üye sayısına yani alandaki kuvvetine bağlıdır. Demokratik yönetimlerde çoğunluğun söz sahibi olduğu göz önüne alındığında dernek üye sayısının fazla olmasının çoğunluğun temsiliyetini sağlayacağı söylenebilir. Sonuç olarak, mesleki birliklerin, derneklerin ve odaların bir mesleğin alandaki gücünü artırdığı ve bu doğrultuda gerontolog mesleğinin gelişimi için mesleki örgütlenmenin oldukça önemli olduğu söylenebilir.

Anahtar Kelimeler: Gerontolog, Uygader, Mesleki Örgütlenme, Gerontoloji.

Development And Professional Organization Of The Gerontologist Profession In Türkiye: Applied And Academic Gerontology Association

ABSTRACT

The ageing of the population is a phenomenon that is of concern to all societies. In Türkiye, there is a rapid increase in the number of older people (TUIK, 2023) and there is an expectation that Türkiye will be the second most ageing country among OECD countries (AARP International, 2024). This situation has led to an increase in research on ageing and the development of policies and services in Türkiye. In this context, Akdeniz University established the first Gerontology Department in Türkiye in 2006. After the graduation of the first students of the gerontology department in 2013, gerontologists have started work in the field. Gerontologists were first publicly appointed within the Ministry of Family and Social Affairs in 2019. The first appointment within the Ministry of Health was made in 2023. With the increase in the number of graduates, gerontologists have found a place for themselves in areas such as the private sector, the public sector, local government, and consultancy services.

Professional organisations and publications are necessary and important for the development of a profession. In this context, the Academic and Applied Gerontology Association (UYAGDER) was founded in 2023 to contribute to the professional development of gerontologists. The main objectives of the association are: Organising practical and/or scientific training to contribute to the professional development of gerontologists; Protecting, defending, and improving the personal and professional rights of members of the gerontology profession; Developing and implementing projects for the benefit of society; Cooperating with other relevant organisations. UYAGDER continues to work in accordance with the objectives set.

The ability of professional organisations to achieve their goals depends on the number of their members, i.e. their strength in the field. Since the majority has a say in democratic governments, it can be said that a high number of members in an association will be a guarantee of the representation of the majority (Lash, 1986). Consequently, it can be said that unions, associations, and chambers increase the power of a profession in the field and therefore professional organisation is very important for the development of gerontology.

Keywords: Gerontologist, Uyagder, Professional Organization, Gerontology

Yaşlılıkta Ruhsal Hastalıklar

Ömer BÖKE

Prof. Dr., Ondokuz Mayıs Üniversitesi, Tıp Fakültesi,

Ruh Sağlığı ve Hastalıkları Anabilim Dalı

omerbk@omu.edu.tr

ÖZET

Yaşlılık, daha çok olumsuzluk çağırstırsa bile aslında yeterince şanslıysanız erişebileceğiniz, başkalarına göre hayatta daha çok kalma fırsattır. Yaşlılık dönemi kayıpların, bazı alanlardaki yavaşlamanın yanı sıra yaşamın sakin, dingin olduğu, tamamlandığı, yaşananlar üzerinde düşünmeye vakit olduğu, dolayısıyla yaşananların anlam kazandığı/anlamlandırıldığı bütünleştiği bir dönemdir (1). Yaşlılıkla ilgili üç psikiyatrik hastalık, obsesif kompulsif bozukluk, duygu durum bozuklukları ve geç başlangıçlı şizofreni, hastalığın yapısı ile ilgili bozukluklardır dolayısıyla çevresel etkenlerden bağımsız olarak ortaya çıkarlar. Bunun dışında kalan ruhsal hastalıklar, kişinin bedensel yavaşlamalara vereceği ruhsal tepki ve kronik hastalıklara bağlı sorunların artması nedeniyle ortaya çıkarlar. Her durumda yaşlı kişinin muayenesi özellikler gerektirir. Multidisipliner yaklaşım içinde ilgili tüm disiplinlerin uyum içinde çalışması gerekir (2).

Hem ruh sağlığının yükseltilmesi hem de yaşlılıktaki psikiyatrik hastalıklarla baş etmek için yakın desteği önemli olmakla birlikte tüm yükün aile içinde taşınmasının beklenmesi önemli zorluklara, çatışmalara neden olmaktadır. Çağdaş toplumlarda yaşlılık döneminde temel ihtiyaçların güvence içinde karşılanması ve sürekli karşılanacağı güveninin verilmesi yaşlı ruh sağlığı için vazgeçilmezdir.

Anahtar Kelimeler: Yaşlılık, Ruh Sağlığı, Ruhsal Hastalık.

Mental Illnesses In Old Age

ABSTRACT

Even though aging associates more negativity, it can actually be considered as an opportunity to survive longer than others, which you can access if you are lucky enough. Aging is a period of losses and slowdown in some areas. But at the same time, it is a period of calm, serene, consummated, there is time to thing on what has happened, and therefore, livings make sense and integrated(1). Three psychiatric diseases related to old age, obsessive-compulsive disorder, mood disorders and late-onset schizophrenia, are disorders related to the nature of the disease and therefore occur independently of environmental factors. Other mental illnesses occur due to the person's psychological response to physical slowdowns and chronic diseases. In any case, the examination of the elderly person requires multidisciplinary approach and all relevant disciplines must work in harmony(2).

Although close support is important for both promotion of mental health and coping with psychiatric diseases in old age, expecting the entire burden to be carried within the family may cause significant difficulties and conflicts. In contemporary societies, basic needs are satisfied safely during old age and giving confidence that they will always be satisfied is indispensable for the mental health of the elderly.

Keywords: Age, Mental Health, Mental Disease.

Kamuda Gerontolog Deneyimi

Hatice AKBULUT

Gerontolog, Samsun Eğitim ve Araştırma Hastanesi, htc.akbulut55@gmail.com

ÖZET

Gerontologlar, yaşlı bireylerin yaşam kalitesini artırmak, yaşlanma sürecini anlamak ve yaşlıların ihtiyaçlarına uygun politika ve programlar geliştirmek amacıyla çalışan uzmanlardır. Kamuda Gerontolog genel olarak yaşlıların ihtiyaçlarını tespit eder, ölçer, değerlendirir, ihtiyaçların giderilmesi ve başarılı yaşlanma için gerekli faaliyetleri yürütür.

Gerontolog olarak Sağlık Bakanlığının 80+ mobil yaşlılar için uygulamaya geçirdiği "Sağlıklı Yaş Alma" projesi kapsamında kullandığım ölççekler yaşlıların ihtiyaçlarını tespit etmek ve sorunlarına çözüm üretmek için uygulanmıştır.

319 yaşlıya uygulanan klinik kırılabilirlik ölçeğinin ortalaması 5,7 Katz ölçeğinde 3,8 Lawton-Brody ölçeğinde ise 3,3'tür. Bu ölçeklerin uygulandığı hastaların çoğunu kısmi bağımlı, ev içi, ev dışı aktivitelerde yardıma ihtiyaç duyan, hareketlerinde belirgin yavaşlama olan yaşlılar oluşturmaktadır. Ölçeklerden düşük puan alan yaşlılar için bireysel ihtiyaçlara ve duruma uygun bir bakım planı oluşturulmaktadır. Yaşlı bireyin günlük yaşam aktivitelerindeki bağımsızlığını artırmak ve yaşam kalitesini iyileştirmek için çeşitli destek ve hizmetler verilmektedir.

Bilişsel fonksiyonları değerlendirmek için kullanılan 106 kişiye uygulanan Minicog testinin ortalama değeri 1,5, 219 kişiye uygulanan Mini Mental Testin ortalama değeri 22,5'tir. Bu değerler hastaların önemli bir kısmında bilişsel bozulmaların başladığını göstermektedir. Bu durumda uygun doktora danışılmalı daha sonra kişiye özel bakım planı yapılmalı ve kişiye özel bilişsel egzersizler uygulanmalıdır.

319 kişiye uygulanan Mini Nütrisyonel Değerlendirmenin ortalamada değeri 11,1'tir. Hastaların çoğunluğu malnütrisyon riski altında ve takip edilmesi gerekmektedir.

287 yaşlıya uygulanan Geriatrik Depresyon Ölçeğinin ortalama değeri 5,0'tir. Hastaların önemli bir kısmında hafif düzeyde depresyon belirtileri görülmektedir. Bu durumda uzman bir doktor, yaşlı bireyin durumunu değerlendirir ve uygun tedavi planını belirler veya eve psikolog yönlendirilir.

255 yaşlıya uygulanan Kalk-Yürü Testinin ortalama değeri 28,1 sn ve 269 yaşlıya uygulanan Otur-Kalk Testinin ortalaması 24,8 sn'dir. Düşme riskinin yüksek olduğu tespit edilen yaşlılar Gerontolog tarafından düşme risk faktörlerine karşı bilgilendirilir ve yaşlılara fizyoterapist yönlendirmesi yapılır.

Görüldüğü üzere kamuda gerontologlar aynı zamanda farklı disiplinlerle iş birliği içinde çalışır, geriatrik hizmeti planlar, takibini yapar ve ilgili birimlerle koordinasyonu sağlar.

Anahtar Kelimeler: Gerontolog, Yaşlı, Hasta, Ölçek.

Gerontologist Experience In Public Sector

ABSTRACT

Gerontologists are experts who work to improve the quality of life of older people, to understand the aging process and to develop policies and programmes in line with the needs of the elderly. In the public sector, gerontologists generally identify, measure and evaluate the needs of the elderly, and carry out the necessary activities for meeting the needs and successful ageing.

As a gerontologist, the scales I used within the scope of the "Healthy Ageing" project implemented by the Ministry of Health for 80+ mobile elderly people were applied to identify the needs of the elderly and to find solutions to their problems.

The average of the clinical frailty scale applied to 319 elderly people is 5,7 on the Katz scale and 3,8 on the Lawton-Brody scale. Most of the patients to whom these scales were applied are partially dependent, need help with indoor and outdoor activities, and have significant slowdown in their movements. For the elderly with low scores on the scales, a care plan is created in accordance with individual needs and the situation. Various support and services are provided to increase the independence of the elderly individual in activities of daily living and to improve the quality of life.

The mean value of the Minicog test, which was used to evaluate cognitive functions, applied to 106 patients was 1,5 and the mean value of the Mini Mental Test applied to 219 patients was 22,5. These values indicate that cognitive deterioration has started in a significant proportion of patients. In this case, the appropriate doctor should be consulted, then a personalised care plan should be made and personalised cognitive exercises should be applied.

The average value of the Mini Nutritional Assessment applied to 319 people was 11,1. The majority of patients are at risk of malnutrition and need to be followed up.

The mean value of the Geriatric Depression Scale applied to 287 elderly people is 5,0. A significant proportion of the patients have mild depression symptoms. In this case, a specialised physician assesses the condition of the elderly person and determines the appropriate treatment plan or a psychologist is referred to the home.

The average value of the Get-Up-Walk Test applied to 255 elderly people was 28,1 s and the average value of the Sit-Stand Test applied to 269 elderly people was 24,8. The elderly who are found to be at high risk of falling are informed by the gerontologist about the risk factors for falls and the elderly are referred to a physiotherapist.

As can be seen, gerontologists in the public sector also work in cooperation with different disciplines, plan and follow-up geriatric services and ensure coordination with relevant units.

Keywords: Gerontologist, Elderly, Patient, Scale.

Yaşlılık Döneminde İşitme Kaybına Yaklaşımlar

Ali Erman KENT

Dr. Öğr. Üyesi, Sağlık Bilimleri Fakültesi, Odyoloji Bölümü, Odyoloji Anabilim Dalı,
alierman.kent@omu.edu.tr, Orcid: 0000-0001-7711-3300

ÖZET

İşitme kaybı, artirit ve hipertansiyondan sonra yaşlı bireylerde en yaygın görülen üçüncü kronik hastalıktır. Presbiakuzi olarak da bilinen yaşa bağlı işitme kaybı, yaşlanmanın işitme sistemi üzerindeki kümülatif etkilerinden kaynaklanan duysal bir bozukluktur. Presbiakuzi 75 yaş ve daha ileri yaş grubunda %22 seviyesine ulaşmaktadır. Türkiye İstatistik Kurumu sağlık raporunun 2016 yılı verilerine göre 65-74 yaş aralığındaki nüfusun %15'i, 75 yaş üzeri popülasyonun ise %34,7'si işitme kayıplıdır. Amerika Birleşik Devletleri'ndeki yetişkin nüfusun %15'inde çeşitli derecelerde işitme kaybı olduğu tahmin edilmektedir. Dünya Sağlık Örgütü'ne göre 65 yaşın üzerindeki kişilerin yaklaşık 3'te 1'i işitme kaybından etkilenmektedir. Gürültü gibi çevresel maruziyetler, genetik yatkınlık, fizyolojik stres faktörleri bu duysal bozukluğa sebep olan faktörlerden başlıcalarıdır. Yaşa bağlı işitme kaybı, özellikle yüksek frekanslarda belirgin, bilateral, progresif ve simetrik özelliklerine sahiptir. İşitme kaybı, fiziksel, bilişsel, davranışsal ve sosyal işlevleri olumsuz yönde etkilemesinin yanı sıra depresyon ve demans ile ilişkilidir. İşitme kayıplarının rehabilitasyonunda odyolojik rehabilitasyon önemli bir yer tutmaktadır. Odyolojik rehabilitasyon, çevresindeki kişiler ile birlikte işitme kayıplı bireyin fonksiyonel sağlığının ve iletişim sınırlılıklarının yönetilmesini sağlayan bir süreçtir. Bu yönetim süreci günümüzde teknolojik ve hasta merkezli bir modelden, çevre ve aileyi de kapsayan bütüncül bir modele dönüşmüştür. Merkezinde danışmanlığın yer aldığı; hasta öyküsü, işitsel değerlendirme, iletişim stratejileri, teknoloji (işitme cihazı, implant, yardımcı cihaz), önerilen cihazın doğru ayarlanması, işitsel/görsel eğitim ve danışan desteğini içeren rehabilitasyon süreci hastanın yakınlarını da kapsayacak şekilde planlanır. İşitme kayıplı birey için düzenlenecek olan kişiye özel rehabilitasyon programı kişinin bilişsel, işitsel ve görsel algısı kadar kişiliği, motivasyonu, hazırlık ve beklentileri, uyum ve yaşam tarzı gibi birçok faktörü kapsamaktadır. I. Ulusal Gerontoloji Sempozyumu'nda sunulacak "Yaşlılık Döneminde İşitme Kaybına Yaklaşımlar" başlıklı oturumda; yaşa bağlı işitme kaybı (presbiakuzi), yaşlı bireylerde işitme kaybının yaygınlığı ve risk faktörleri, işitme kaybının belirtileri, işitme kaybının değerlendirilmesinde kullanılan yöntemler, işitme kaybının yönetimi, işitme rehabilitasyonu, gürültüden korunma yöntemleri, sağlıklı yaşam tarzının işitme sağlığına etkisi ve işitme kaybıyla başa çıkma stratejileri konuları anlatılacaktır.

Anahtar Kelimeler: Presbiakuzi, İşitsel Rehabilitasyon, Odyoloji, İletişim, İşitme Kaybı.

Approaches To Hearing Loss In Old Age

ABSTRACT

Hearing loss is the third most common chronic disease in elderly individuals, after arthritis and hypertension. Age-related hearing loss, also known as presbycusis, is a sensory disorder resulting from the cumulative effects of aging on the auditory system. Presbycusis reaches 22% in the age group of 75 years and older. According to the 2016 data of the Turkish Statistical Institute health report, 15% of the population between the ages of 65-74 and 34.7% of the population over 75 have hearing loss. It is estimated that 15% of the adult population in the United States has some degree of hearing loss. According to the World Health Organization, approximately 1 in 3 people over the age of 65 are affected by hearing loss. Environmental exposures such as noise, genetic predisposition, and physiological stress are the main factors that cause this sensory disorder. Age-related hearing loss has bilateral, progressive, and symmetrical features, especially pronounced at high frequencies. Hearing loss is associated with depression and dementia, as well as negatively affecting physical, cognitive, behavioral, and social functions. Audiological rehabilitation has an essential place in the rehabilitation of hearing loss. Audiological rehabilitation is a process that allows the functional health and communication limitations of the individual with hearing loss to be managed together with the people around him. Today, this management process has transformed from a technological and patient-centered model to a holistic model that includes the environment and family. Consultancy is at its core. The rehabilitation process, which includes patient history, auditory evaluation, communication strategies, technology (hearing aid, implant, assistive device), correct adjustment of the recommended device, auditory/visual training, and client support, is planned to include the patient's relatives. The personalized rehabilitation program for the individual with hearing loss covers many factors such as personality, motivation, preparations and expectations, adaptation and lifestyle, and cognitive, auditory, and visual perception. In the session titled "Approaches to Hearing Loss in Old Age" to be presented at the 1st National Gerontology Symposium, age-related hearing loss (presbycusis), the incidence and risk factors of hearing loss in elderly individuals, symptoms of hearing loss, methods used, evaluation of hearing loss, management of hearing loss, Hearing rehabilitation, noise protection methods, the effect of a healthy lifestyle on hearing health and strategies for coping with hearing loss were discussed.

Key Words: Presbycusis, Auditory Rehabilitation, Audiology, Communication, Hearing Loss.

Gerontolojik Sosyal Hizmet

Gülsüm ÇAMUR

Prof.Dr., Sosyal Hizmet Uzmanı, Ondokuz Mayıs Üniversitesi Sağlık Bilimleri

Fakültesi Sosyal Hizmet Bölümü, gulsum.camur@omu.edu.tr,

Orcid: 0000-0001-5116-2462

ÖZET

İnsan hakları ve sosyal adalet ilkelerini temel alan sosyal hizmet mesleğinin uygulama alanlarından birisi de yaşlı bireyler ve içinde yaşadıkları sosyal çevredir. Yaşlı bireyler, aile ve içinde yaşanılan, etkileşimde bulunulan sosyal çevreye yönelik yapılan sosyal hizmet çalışmaları gerontolojik sosyal hizmet olarak adlandırılır. Yaşam süresinin uzaması ile yaşlı bireylerin nüfus içerisindeki oranı giderek artmakta ve ileri yaş dönemlerinde yaşlılığa bağlı fizyolojik sorunlardan dolayı yaşlı bireyler bakıma gereksinim duyabilmektedir. Artık yaşlılara yönelik sadece sağlık bakım hizmetlerinin sunularak “iyi ilaç” “iyi bakım” bakımı sağlamaktan ziyade yaşlı bireyin yaşamını, sağlığını en iyi biçimde yönetebilmesi konuşulmaktadır. Çünkü yaşa bağlı olarak gelişen bu dönemde yaşlı bireyler; kronik hastalıklar, engellilik, yoksulluk, yalnızlık, izolasyon, mental hastalıklar, ihmal ve istismar, eş kaybı, emeklilik, rol değişimleri gibi pek çok sosyal sorun yaşamakta ve fizyolojik, psikososyal ve ekonomik pek çok stres faktörüne maruz kalmaktadır. İçinde buldukları yaş dönemlerinden dolayı yaşamları üzerinde kontrol yetileri azabilmekte ve bakıma gereksinim duyabilmektedir. Hatta sadece yaşlıların değil ailelerinin, bakımların sağlayan bakım elemanlarının yani bütüncül anlamda yaşlı birey ve çevresinin biyopsikososyal hizmetlere gereksinimi olabilmektedir. Sosyal hizmet uzmanları bütüncül bir bakış ve interdisipliner anlayış ile yaşlı bireylere ve sosyal çevreye yönelik psikososyal sosyal hizmet müdahalesini planlar ve uygular. Bu çalışma alanına gerontolojik sosyal hizmet denir. Bu çalışmada gerontolojik sosyal hizmetin kapsam ve içeriğinin ne olduğu ele alınmaktadır.

Anahtar Kelimeler: Gerontolojik Sosyal Hizmet, Gerontoloji, Yaşlı

ABSTRACT

One of the application areas of the social work profession, which is based on human rights and social justice principles, is elderly individuals and the social environment in which they live. Social work activities for elderly individuals, family and the social environment in which they live and interact are called gerontological social work. With the prolongation of life expectancy, the proportion of elderly individuals in the population is gradually increasing and elderly individuals may need care due to physiological problems related to agedness. Nowadays the focus is providing only health care services for the elderly, enabling the elderly individual to manage their life and health in the best way possible, rather than providing "good medicine" and "good care". Because in this period, which develops due to age, elderly individuals experience many social problems such as chronic diseases, disability, poverty, loneliness, isolation, mental diseases, neglect and abuse, loss of spouse, retirement, role changes. The elderly are exposed to many physiological, psychosocial and economic stress factors. Due to their age, they may have less control over their lives and may need care. In fact, not only the elderly, but also their families, caregivers in other words, the elderly person and his/her environment in a holistic sense may need biopsychosocial services. Social workers plan and implement psychosocial social work intervention for elderly individuals and the social environment with a holistic perspective and interdisciplinary understanding. This field of study is called gerontological social work. In this study, the scope and content of gerontological social service is discussed.

Key words: Gerontological Social Work, Gerontology, Elderly

Yaşlılarda Egzersiz: Kime, Ne Kadar?

Gamze ALAYLI

Prof. Dr, Tıp Fakültesi FTR AD, gamzealayli@gmail.com,

Orcid: 0000-0003-0194-0275

ÖZET

Yaşlı nüfusu arttıkça, bu popülasyonda sağlıklı ve fiziksel olarak bağımsız olmak önemli bir konu haline gelmiştir. Yaşlı popülasyonda fiziksel aktivite (FA) hastalıkların önlenmesinde, bağımsızlığın sürdürülmesinde ve yaşam kalitesinin artırılmasında çok önemli bir yere sahiptir. Fiziksel aktivite enerji harcamasıyla sonuçlanan iskelet kasları tarafından üretilen herhangi bir bedensel hareket olarak tanımlanır. FA, egzersiz, spor aktiviteleri, günlük yaşam, iş, uğraşı, eğlence aktivitelerini kapsar. Egzersiz FA'nin alt grubudur ve fiziksel dayanıklılığın korunması ve geliştirilmesi için belli hedefler çerçevesinde gerçekleştirilen planlı, yapılandırılmış ve tekrarları olan aktivitedir.

Yaşlılarda daha sık görülen kardiyovasküler, renal metabolik hastalıklar, düşme ve yaralanmalar ile ilgili riskli durumlar olabileceği için, egzersiz programı öncesi her yaşlıda detaylı bir değerlendirme yapılmalıdır. Egzersiz programından en üst düzeyde fayda sağlayabilmek için program her yaşlıya özel olarak reçete edilmelidir. Egzersize başlamadan önce mevcut aktivite düzeyi, egzersiz kapasitesi, özellikle kardiyovasküler olmak üzere hastalıklar yönünden değerlendirme yapılmalıdır. Egzersiz değerlendirme ve takip anketi (EASY) yaşlılarda sağlık durumunu taramak ve farklı sağlık durumlarına göre uygun fiziksel aktivite programını geliştirmek için uygulanan bir ölçektir. Amerikan Kalp Birliği (AHA), Amerikan Spor Hekimliği Koleji (ACSM) yaşlılarda sağlığın korunması ve geliştirilmesi için dört tür egzersiz önermektedir: aerobik, güçlendirme, esneklik ve denge egzersizleri. Egzersiz programının tipi, sıklığı, yoğunluğu, süresi her yaşlıya özel belirlenmelidir.

Çok az da olsa egzersiz yapmak hiç yapmamaktan daha iyidir ve yaşlıya belli derecelerde de olsa bir fayda sağlayacaktır. Egzersiz yapmak veya bir egzersiz programına başlamak için hiçbir zaman geç değildir. Yaşlılarda fiziksel sağlığı artırmak ve korumak için bizlere düşen görev yaşlıları egzersiz konusunda bilgilendirmek, cesaretlendirmek ve motive etmektir.

Anahtar Kelimeler: Yaşlanma, Fiziksel aktivite, Egzersiz.

Exercise For Older Adults: To Whom, How Much?

ABSTRACT

As the population of elderly continues to increase, health maintenance and physical independence in this population have become an important issue. Physical activity (PA) in older people is critically important in the prevention of diseases, maintenance of independence and improvement of quality of life. PA is defined as any bodily movement produced by skeletal muscles that result in energy expenditure. PA encompasses exercise, sports, and physical activities performed as part of daily living, occupation, leisure. Exercise is a subcategory of physical activity that is planned, structured, repetitive, and purposive in the sense that the improvement or maintenance of one or more components of physical fitness.

Before beginning an exercise program, older people should undergo a detailed clinical evaluation regarding current level of activity, exercise capacity, the presence of signs and symptoms of medical conditions. There may be risks associated with medical conditions which are more prevalent in older adults, such as cardiovascular, renal or metabolic disease and fall-related injuries. To maximize the effect of an exercise intervention, the program must be individualized. The Exercise Assessment and Screening for You (EASY) Tool is a patient questionnaire for older adults that can be used to screen for health issues and concerns and develop a tailored physical activity program appropriate for different health situations. Guidelines from the American Heart Association and the American College of Sports Medicine identify four exercises categories in adult population: aerobic, muscle strengthening, flexibility, and balance. Exercise prescription is based on four principles: frequency, intensity, time, and type.

Some PA is better than none and participation in any amount of physical activity will result in some health benefit. It is never too late to become physically active. For substantially improving or maintaining physical fitness, we should provide customized advice, motivation and encouragement to older adults.

Keywords: Older Adults, Physical Activity, Exercise.

Yerel Yönetimlerde Yaşlı Hizmetleri Süreci: Samsun Büyükşehir Belediyesi Örneği

Ömer İdris AKDİN

Daire Başkanı, Samsun Büyükşehir Belediyesi Sosyal Hizmetler Dairesi Başkanı

ÖZET

Dünyada ve ülkemizde doğumda ve yaşlılıkta beklenen yaşam sürelerinin uzaması ve doğurganlık hızının düşmesi; demografik bir dönüşüm yaşanmasına neden olmuştur. Bu süreçte, özellikle gelişmiş ve gelişmekte olan ülkelerde yaşlı nüfusun toplam nüfus içerisindeki oranı artmıştır (Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı, 2023, s.5). Türkiye’de 65 yaş ve üzeri nüfus, 2017 yılında 6 milyon 895 bin 385 kişi iken %26,5 artarak 2023 yılında 8 milyon 722 bin 606 kişi oldu. Yaşlı nüfusun toplam nüfusa oranı 2017 yılında %8,5 iken, 2023 yılında %10,2’ya yükseldi. Samsun’da ise yaşlı nüfusun (180.816 kişi); toplam nüfusa (1.377.546 kişi) oranının %13.1 olduğu ve Türkiye ortalamasının üzerinde bir yaşlı nüfusa sahip olduğu görülmektedir (TÜİK, 2024).

Yerel yönetimlerde sosyal politika ekseninde sosyal hizmetler üretme anlayışı da aslında sosyal devlet ilkeleriyle yakından ilgilidir. Bilindiği üzere sosyal devlet, sosyo-ekonomik hayatı yönlendirerek yardıma ve bakıma muhtaç kişileri, fakirleri ve güçsüzleri korur, bu hizmetleri götürebilmek için sosyal kurumlarını kurar, koruyucu önlemler aracılığıyla toplum meselelerini olabildiği kadar önlemeye ve gidermeye çalışır, sosyal sorunların baskısı altında bulunan kişi ve grupları koruyan şefkatli ve himayeci bir rol üstlenir (Seyyar, 2008, s.35). Bu kapsamda, Belediyemiz sosyal belediyeciliğin gereği olarak 5216 sayılı Büyükşehir Belediye Kanunu’nun ilgili maddeleri gereğince yaşlılarımızın sosyal hayata adaptasyonu ve gündelik hayatlarını sürdürebilmeleri adına hizmetler vermektedir.

Samsun Büyükşehir Belediyesi olarak hedefimiz; yaşlılarımızı alıştığı ve yaşadığı ortamdan uzaklaştırmadan günlük yaşantılarını kolaylaştırmak, sosyal hayata katılma, yeterlilik, özgüven, dayanışma ile birlikte psikolojik yönden sağlıklı yaş almalarını sağlamaktır. Nisan 2007 tarihinden itibaren Yaşlılara Hizmet Merkezi üzerinden; tek başına kendi ihtiyaçlarını karşılayamayan, yakın çevresinde yakını ve ailesi olmayan, sosyal ve ekonomik yoksunluk içinde olan, 65 yaş ve üzeri bakıma ihtiyacı olan yaşlılarımıza yaşlı bakım ve sağlık hizmetleri sunulmaktadır. Yılda ortalama üç bin yaşlımıza sosyal destek hizmetinden genel temizlik hizmetine, kişisel bakımdan kuaförlüğe, çamaşırhane hizmetinden evde yemek yapımı ve sıcak yemek dağıtımına kadar 11 hizmet kolunda yaklaşık 28 bin adet hizmet sunulmaktadır.

Anahtar Kelimeler: Yerel Yönetimler, Yaşlı Hizmetleri, Evde Bakım Hizmetleri.

Process Of Elderly Services In Local Governments: Example Of Samsun Metropolitan Municipality

ABSTRACT

The prolongation of the expected life expectancy at birth and old age in the world and in our country and the decrease in fertility rate; has caused a demographic transformation. In this process, the ratio of the elderly population in the total population increased, especially in developed and developing countries (Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı, 2023). The population aged 65 and over in Turkey increased by 26.5% from 6.895.385 people in 2017 to 8.606 million 606 people in 2023. The ratio of the elderly population to the total population increased from 8.5% in 2017 to 10.2% in 2023. In Samsun, on the other hand, the elderly population (180.816 people); It is seen that the ratio of the total population (1,377,546 people) is 13.1 and it has an elderly population above the average of Turkey (TUIK, 2024)

The understanding of producing social services on the axis of social policy in local governments is also closely related to the principles of the social state. As it is known, the social state protects the people, the poor and the weak in need of help and care by directing socio-economic life, establishes its social institutions in order to provide these services, tries to prevent and eliminate social issues as much as possible through protective measures, and assumes a compassionate and patronage role that protects people and groups under the pressure of social problems (Seyyar, 2008). In this context, our Municipality provides services in order to adapt our elderly people to social life and to continue their daily lives in accordance with the relevant articles of the Metropolitan Municipality Law No. 5216, as a requirement of social municipality.

As Samsun Metropolitan Municipality, our goal is to facilitate the daily lives of our elderly people without getting used to and away from the environment they live in, to participate in social life, to ensure that they get a psychologically healthy age together with competence, self-confidence and solidarity. As of April 2007, through the Elderly Service Center; elderly care and health services are provided to our elderly people who cannot meet their own needs alone, who do not have relatives and families in their immediate vicinity, who are in social and economic deprivation, and who need care of 65 and over. Approximately 28 thousand services are provided to our average 3 thousand elderly people a year in 11 service branches, from social support service to general cleaning service, from personal care to hairdresser, from laundry service to home cooking and hot food distribution.

Keywords: Local Government, Elderly Services, Home Care Services.

Sosyal Hayata Katılım Ve 60+Tazelenme Üniversitesi Anadolu Kampüsü

Emre BİRİNCİ

Doç.Dr., Anadolu Üniversitesi Yunus Emre Sağlık Hizmetleri Meslek Yüksekokulu
Yaşlı Bakımı Programı, ebirinci@anadolu.edu.tr, Orcid: 0000-0001-9357-0106

ÖZET

Yalnızlık yaşamın herhangi bir döneminde olabildiği gibi çoğunlukla yaşlılık döneminde karşılaşılan bir durumdur. Yaşla birlikte ortaya çıkan kronik hastalıklar, fiziksel sınırlılıklar ve emeklilik ile birlikte rol kayıpları, eş, dost ve arkadaşların kayıpları, gelir azalması gibi durumlar bireylerin sosyal ilişkilerinin azalmasına ve onların yalnızlaşmalarına neden olmaktadır. Bu durum yaşlı bireylerin yaşam kalitelerini ve iyilik hallerini olumsuz etkilemektedir. Aile, akraba, komşu ve arkadaş gibi sosyal destek unsurları ile gerçekleştirilen sosyal aktiviteler bireylerin yaşadıkları sorunlarla baş etme kapasitelerinin artmasına önemli katkı sağlamaktadır. 60+Tazelenme Üniversiteleri 60 yaş ve üstü bireyleri sosyal hayatın içinde aktif tutan en önemli sosyal sorumluluk projelerinden biridir. 60+Tazelenme Üniversitesi Anadolu Kampüsü 2019 yılında Anadolu Üniversitesi bünyesinde faaliyetlerine başlamıştır. Teorik ve uygulamalı dersler ile yeni bilgi ve beceriler edindirmenin yanı sıra öğrencilere yeni arkadaşlıklar kazandırmaktadır. Çeşitli etkinlikler ile öğrencilerin sosyal hayatın içinde aktif bir yaşam sürdürmelerini sağlamaktadır. Bu çalışmada 60+Tazelenme Üniversitesi Anadolu Kampüsünün faaliyetlerine ve bu faaliyetlerin öğrenciler üzerindeki etkilerine yer verilmiştir.

Anahtar Kelimeler: 60+Tazelenme Üniversitesi, Sosyal Hayat, Aktif Yaş Alma.

Participation In Social Life And 60+Refresh University Anadolu Campus

ABSTRACT

Loneliness can occur in any period of life, but it is mostly encountered in old age. Conditions such as chronic diseases, physical limitations, loss of roles with retirement, loss of spouses, friends and companions, decrease in income, etc. that arise with age lead to a decrease in the social relations of individuals and cause them to become lonely. This situation negatively affects the quality of life and well-being of elderly individuals. Social activities carried out with social support elements such as family, relatives, neighbors and friends contribute significantly to increasing the capacity of individuals to cope with the problems they experience. 60+Refreshment Universities are one of the most important social responsibility projects that keep individuals aged 60 and over active in social life. 60+ Refreshment University Anadolu Campus started its activities within Anadolu University in 2019. In addition to acquiring new knowledge and skills with theoretical and practical courses, it provides students with new friendships. With various activities, it enables students to lead an active life in social life. In this study, the activities of 60+Refreshing University Anatolian Campus and the effects of these activities on students are included.

Keywords: 60+Refreshment University, Social Life, Active Aging.

Geriatride Ergoterapi

Mahmut YARAN

Doç. Dr, Sağlık Bilimleri Fakültesi Ortez ve Protez Bölümü,
mahmut.yaran@omu.edu.tr, Orcid: 0000-0002-1703-590X

ÖZET

Ergoterapi bireylerin günlük yaşam aktivitelerinde bağımsızlığına odaklanan bir meslektir. Ergoterapistler, bireylerin istekleri, ihtiyaçları ve yapmaları gereken okupasyonları gerçekleştirmeleri için yeteneklerini geliştirmeye odaklanırlar. Bunun yanında esas olan bireylerin okupasyonlara katılımları olup bunu okupasyonda ya da çevrede çeşitli adaptasyonlar yaparak gerçekleştirirler. Ergoterapistler müdahale yaklaşımlarını aktivite temelli, kişi merkezli olarak planlarlar. Geritarik bireylerde ergoterapi müdahaleleri, günlük yaşam becerileri eğitimi, düşmeleri önleme, görme ve hafızayı geliştirme, ev düzenlemeleri ve bağımsız hareket yeteneğini artırmayı hedefler. Ergoterapistler, müdahalelerini akut bakım üniteleri, hastaneler, bakım evleri, hzuurevleri, bireylerin evleri ve toplum içinde müdahalelerini planlar. Geritrik ergoterapide temel hedef, yaşlanan insanın yaşam kalitesini en etkin ve ekonomik şekilde yükseltmek ve bağımsızlığını sağlamaktır.

Anahtar Kelimeler: Ergoterapi, Geriatri, Okupasyon, Yaşam Kalitesi

Occupational Therapy In Geriatrics

ABSTRACT

Occupational therapy is a profession that focuses on the independence of individuals in their daily living activities. Occupational therapists focus on improving individuals' desires, needs, and abilities to fulfill the tasks they need to do. In addition, the main thing is that individuals participate in the occupations and they do this by making various adaptations in the occupation or in the environment. Occupational therapists plan their intervention approaches as activity-based, person-centered. Occupational therapy interventions in geriatric individuals aim to train daily living skills, prevent falls, improve vision and memory, improve home arrangements and independent movement ability. Occupational therapists plan their interventions in acute care units, hospitals, nursing homes, nursing homes, individuals' homes and in the community. The main goal of geriatric occupational therapy is to improve the aging person's quality of life in the most effective and economical way and to ensure their independence.

Keywords: Occupational Therapy, Geriatrics, Occupation, Quality of Life

Yaşlı Hakları Ve Yasal Düzenlemeler

Orhan ÖZ

Avukat, Samsun Aile ve Sosyal Hizmetler İl Müdürlüğü, orhan.oz@aile.gov.tr

ÖZET

Yaşlılık engellenmesi mümkün olmayan biyolojik bir olgu olmakla birlikte sosyal yönleri ve sorunları olan süreçtir. Gelişmiş ve gelişmekte olan ülkelerde doğum oranlarının azalması ve beklenen yaşam süresinin uzamasıyla toplumlarda yer alan yaşlı birey oranı artmaktadır. Dünya genelinde nüfusun yaşlanıyor olması ve bu durumun yaşlılar üzerinde yaratacağı ekonomik, sağlık ve sosyal sorunların önüne geçmek için yasal düzenlemelere ihtiyaç duyulmaktadır. Bu konuda Birleşmiş Milletler (BM), Dünya Sağlık Örgütü (DSÖ) gibi bir çok uluslararası kuruluş tarafından oluşturulan düzenlemelerle yaşlı hakları doğrudan veya dolaylı olarak güvence altına alınmaya çalışılmıştır. Söz konusu uluslararası kuruluşlar tarafından oluşturulan düzenlemelere uygun olarak Türkiye’de de yaşlıların korunması amacıyla yasal düzenlemeler yapılmaktadır. Ancak doğrudan ve dolaylı olarak yaşlı haklarını güvence altına alan ulusal ve uluslararası yasal düzenlemeler incelendiğinde bu düzenlemelerin dağınık bir halde olduğu görülecektir. Çalışmanın genel amacı ulusal mevzuattaki dağınıklığa rağmen yaşlı haklarını normlar hiyerarşisine göre bütüncül bir şekilde inceleyerek ortaya koymak ve bu hakların oluşturulması ile korunması noktasında sosyal farkındalık oluşturmaya çalışmaktır.

Anahtar Kelimeler: Yaşlı, Yaşlılık, Yasal Düzenleme.

Elderly Rights And Legal Regulations

ABSTRACT

Although old age is a biological phenomenon that cannot be prevented, it is a process that has social aspects and problems. As birth rates decrease and life expectancy increases in developed and developing countries, the proportion of elderly individuals in societies increases. Legal regulations are needed to prevent the aging of the population around the world and the economic, health and social problems that this situation will cause on the elderly. In this regard, the rights of the elderly have been tried to be directly or indirectly guaranteed by the regulations established by many international organizations such as the United Nations (UN) and the World Health Organization (WHO). In accordance with the regulations established by these international organizations, legal regulations are made in Turkey to protect the elderly. However, when national and international legal regulations that directly and indirectly secure the rights of the elderly are examined, it will be seen that these regulations are in a dispersed state. The general purpose of the study is to reveal the rights of the elderly by examining them in a holistic manner according to the hierarchy of norms, despite the disorganization in national legislation, and to try to raise social awareness on the creation and protection of these rights.

Keywords: Elderly, Aging, Legal Regulation.

Yaşlı Bireylere Yönelik Sosyal Hizmet Politikaları

Oğuz Bircan

Sosyal Çalışmacı, Samsun Aile ve Sosyal Hizmetler İl Müdürlüğü,
oguzbircan55@gmail.com

ÖZET

Bakanlığımız, yaşlı bireylerin toplumsal yaşamın tüm alanlarına onurlu bir birey olarak katılımlarının sağlanması konusunda var olan hizmet modellerin uygulanmasını sağlamak, koordinasyon sürecinde yer almak, hizmet modellerini; yaşlı bireylerin günümüzde yaşamış olduğu ihtiyaçları doğrultusunda geliştirmek, yenilemek ve yeni hizmet modellerin uygulanmaya konulması için Mevzuat çalışmalarını sürdürmek vizyonu ile sosyal hizmet politikalarını belirlemekte olup ihtiyaçların belirlenmesi, sorunların tespiti ve çözümü açısından bilimsel verilerden faydalanılmakta, bilimsel verilerden elde edilen bilgiler ile birlikte; taşrada yaşlı bireylere yönelik yürütülen hizmetlerde aktif rol alan meslek profesyonellerinden elde edilen bilgilerin ışığında hareket edilerek sorunlara çözüm üretilmesi ve ihtiyaçların karşılanması hedeflenmektedir.

Yaşlı bireylerin toplumsal hayata katılımını ve aktif rol almalarını engelleyici bakış açılarının değişmesini ve olumlu yönde gelişmesini sağlamak amacıyla özel gün ve haftalarda bu duruma vurgu yapılmakta, yıl boyunca gerek yaşlı bireylere yatılı/gündüzlü bakım hizmeti veren Bakanlığımıza bağlı kuruluşlarda gerekse paydaş kurumlar ve sivil toplum örgütleri ile düzenlenen etkinliklerde; yaşlı hakları konusunda yol gösterici olan Birleşmiş Milletler Yaşlı İlkelerine (• Bağımsız Yaşam • Katılım • Bakım • Kendini Gerçekleştirme • İtibar) riayet edilerek bilgilendirme, bilinçlendirme ve farkındalık oluşturma çalışmaları aktif olarak gerçekleştirilmekte, her geçen yıl etkinliklerin çeşitlendirilmesi ve yeni projelerle desteklenmesi konusunda koordinasyon süreçleri yürütülmektedir.

Anahtar Kelimeler: Yaşlı Bireyler, Yaşlı Hakları, Bakım, Sosyal Hizmet, Toplumsal Hayat

Social Service Policies For Elderly People

ABSTRACT

Our Ministry defines social service policies with the vision of ensuring the implementation of existing service models, participating in the coordination process, developing and renewing service models in line with the needs of older people today, and continuing legislative studies for the implementation of new service models, in order to ensure the participation of older people as dignified individuals in all areas of social life; To define social service policies with the vision of developing and renewing service models in accordance with the needs of older people today, and to continue legislative studies for the implementation of new service models, and to use scientific data in terms of determining needs, identifying and solving problems, together with the information obtained from scientific data.

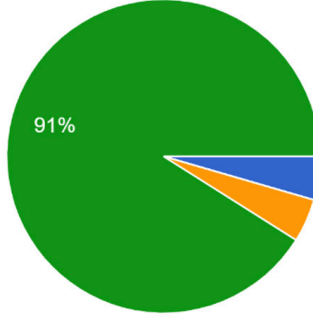
In order to ensure that the perspectives that prevent the elderly from participating in social life and playing an active role change and develop positively, this situation is highlighted on special days and weeks and throughout the year, both in the institutions affiliated to our Ministry that provide inpatient/day care services for the elderly and in the activities organised with stakeholder institutions and non-governmental organisations; In the activities organised both in the institutions affiliated to the Ministry that provide inpatient/day care services for the elderly and in the activities organised with stakeholder institutions and non-governmental organisations, information, awareness-raising and sensitisation activities are actively carried out in accordance with the United Nations Elderly Principles (- Independent Living - Participation - Care - Self-realisation - Dignity), which are the guiding principles on the rights of the elderly, and coordination processes are carried out in order to diversify the activities and support them with new projects every year.

Keywords: Older people, older people's rights, care, social services, social life

• Sempozyum Anket Cevapları

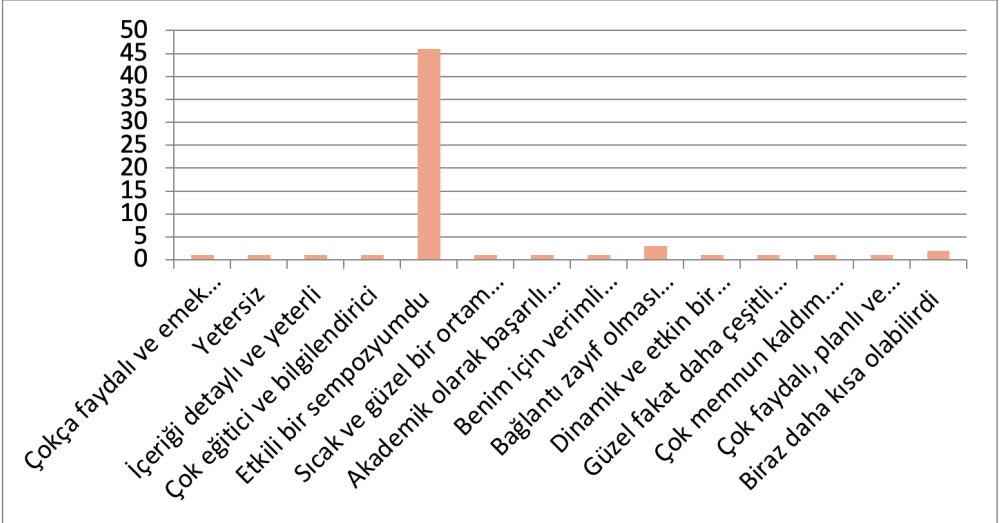
Mesleğiniz?

67 yanıt

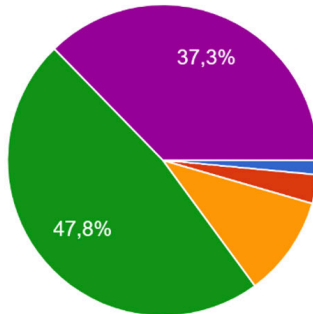
- Akademisyen
- Öğretmen
- Lisansüstü öğrencisi
- Lisans öğrencisi
- Lise öğrencisi

Katılımcıların sempozyumla ilgili görüşleri

Sempozyum deneyiminize yönelik memnuniyetinizi belirtir misiniz?

67 yanıt

- Hiç memnun değilim
- Memnun değilim
- Kararsızım
- Memnunum
- Çok memnunum

